

DÉLMAGYARORSZÁG

80. évfolyam, 304. szám
1990. december 1., szombat

ALAPÍTVÁ: 1910-BEN

Havi előfizetési díj: 148 forint
Ára 6,50 forint

Jövő évünk, ezer oldalon elbeszélve

Árvták a lapterjesztésben — Ha az oktatás stratégiai ágazat...
Kiskapuk, termelőknek — Éhségstrájk a gazdaszövetségben?

NYilatkozatokkal, tiltakozásokkal, állásfoglalásokkal, közleményekkel lehetőleg nem terheljük az olvasót — ez a mi egyik lapszerkesztési alapelvünk. Most mégsem kerülhetjük el, hogy — december elseje, a mi kénytelen-kelletlen eldöntött lapáremelésünk első napja lévén — ne ismertessük röviden a sajtószakszervezet és a Magyar Lapkiadók Egyesületének állásfoglalását. Miközben a posta szolgáltatásának színvonala süllyed, az országos napilapok vidéki előfizetési tarifáját 2,30-ról 3,70-re, a megyei napilapokét 1,70-ről 2,70-re akarja emelni. Ezt elfogadhatatlannak tartva, az egyesület a kormánytól a lapterjesztés hatósági árvezérlését kéri, a sajtószakszervezet pedig abbéli aggodalmának ad hangot, hogy — mert az áremelés a kiadók és szerkesztőségek nem tudják az olvasókra áthárítani — végveszélybe sodródik a sajtószakma, csődbe jutnak a lapok.

Több mint ezer oldal

Kész a költségvetés tervezete

A kormány pénteken a Parlament elé terjesztette a jövő évi költségvetés tervezetét — tájékoztatta az újságírókat Király Péter pénzügyminisztériumi államtitkár.

Elmondotta, hogy a jövő évi költségvetés most már csak 78 milliárd forintos deficitet tartalmaz. A korábbi tervezetek még 90-100 milliárd forintos hiánnyal számoltak. Véleménye szerint a jelenlegi költségvetési törvényjavaslat már olyan, amely alkalmas az IMF-fel történő megállapodásra. A költségvetés új szerkezetben készült el, tartalmazza az

Állami Fejlesztési Intézet által finanszírozott beruházások állami kiadásait is.

Házbizottsági konszenzus alakult ki arról, hogy minden megtesznek a költségvetés ez évi elfogadtatása érdekében — jelentette be Szabad György székelyes pénteki parlamenti sajtótájékoztatóján. Az Országgyűlés elnöke hangoztatta, hogy az ellenzéki pártok is egyetértettek a költségvetés ícszített tempójú tárgyalásával és idej elfogadtatásával. A több mint ezer oldalas törvényjavaslatot egyébként már pénteken postázták a képviselőknek. (MTI)

Külgyminisztériumi nyilatkozat

A kormány megbízásából a Külgyminisztérium nyilatkozatában támogatásáról biztosította az ENSZ Biztonsági Tanácsának határozatait, amelyek az iraki agresszió és következményeinek felszámolására irányultak.

A Magyar Köztársaság nagy jelentőségűnek tartja és üdvözli a BT 678. számú, 1990. november 29-ei határozatát, amely még egy utolsó lehetőséget ad Irak számára, hogy 1991. január 15-éig eleget tegyen a BT

korábbi határozataiban foglaltaknak.

Miközben kifejezi azt a reményét, hogy Irak él a felkínált lehetőséggel, szükségesnek tartja kifejezésre juttatni egyetértését azzal, hogy ellenkező esetben a tagállamok minden szükséges eszközzel biztosítsák a BT határozatainak betartását, és a nemzetközi békének, s biztonságának az ENSZ alapokmányában foglalt elveinek megfelelő helyreállítását a térségben. (MTI)

Pápai misék — augusztusban

December 2-án, advent első vasárnapján az Esztergomi Egyházmegyében megkezdődik a pápa látogatásának közvetlen lelki előkészülete. Ebből az alkalomból dr. Paskaj László bíboros-primás esztergomi érsek tájékoztatta az MTI-t a látogatás programjáról.

A Szentatya magyarországi látogatása a jövő évben Szent István királyunk ünnepéhez kapcsolódik, az augusztus 16—20. közötti na-

pokra esik — mondotta. Több helyen lesz pápai misével összekötött tömegtalálkozó, amelyen bárki részt vehet: 16-án Esztergomban, 17-én Pécsen, 18-án Máriapócsban, 19-én Szombathelyen és 20-án Budapesten.

Ökumenikus tömegtalálkozó is lesz a testvér-egyházakkal Debrecenben, amelynek református múltja és hagyománya mindenki előtt ismeretes. (MTI)

Elkelt a Magyar Nemzet

Véget ért a Magyar Nemzet hónapok óta tartó privatizációs huzavonája: a francia Hersant Csoport, valamint a Magyar Nemzet Lap-és Könyvkiadó Kft. képviselői ugyanis tegnap aláírták a szerződést, amely alapján francia-magyar részvénytársaság veszi át a napilapot.

A Magyar Nemzet Alapítvány kuratóriumának tegnap közzétett nyilatkozata szerint a lap munkatársainak többsége korántsem euforikus hangulatban, de a lap és az olvasók legfőbb érdekét józanul mérlegelve veszi tudomásul az üzlet létrejöttét. Abban a reményben, hogy a Magyar Nemzet az lehet, amit a

szerződés megfogalmaz, és amire a legjobb hagyományai is feljogosítják: pártoktól és kormányzattól független, az elfogulatlan, tárgyilagos, mérték tartó tájékoztatást kötelezettségének tartó napilap.

A Magyar Nemzet Alapítvány kuratóriumának tagjai remélve, hogy ezzel biztosítják a lap munkatársai és a részvénytársaság tagjai közötti jövőbeni harmonikus együttműködést, bejelentették azt a szándékukat, hogy a Magyar Nemzet leendő, megválasztott főszerkesztőjének munkába állása, s az új strukturális rend kidolgozása után leköszönnek tisztükről. (OS)

Jövőre mi lesz?

Kincstárban, kamarában

Magántermelő tagjainak szervezett tájékoztatót a 1991-es gazdálkodási feltételekről a Csongrád Megyei Agrárkamara tegnap délután. Az előadó Bertóti István, a Földművelésügyi Minisztérium főosztályvezetője volt, akitől három kérdésre kértünk választ.

A tárcaképviselőjeként milyen céllal érkezett: információkat gyűjt a találkozón, jó híreket hozott a magángazdálkodóknak, vagy éppen lehangoló dolgokról szól, de legalább tudják meg az agrárkamara bűmörülete: most éppen mi ellen kell védekezniük?

(Folytatás a 2. oldalon.)

Mi beállunk a sorba

Ha hétfő, akkor áremelés. Biztosat csak a legkritikább esetben tud valaki, a jól értesültek azonban most valami nagyobb falatról beszélnek. Legtöbbször a mosóporról, más beavatottak pedig a pezsgőről. El kell ismerni, az utóbbira nehéz lenne jobb időpontot találni, mint így, év vége tájékát, még a nagy karácsonyi bevásárlások előtt. Milyen szilveszter az, ahol még pezsgő se durran, most idejében beszájzolhatunk a régi áron: Aprópó: ez a régi ár lassan egyre rövidebb intervallumot takar, helyesebb lenne talán a „legutolsó” kifejezés.

Az előbbi — mármint a legkedvezőbb időpont — gondolatmenetbe a mélyhűtőláda áremelése egyáltalán nem fér bele, ugyanakkor az illetékesektől mégsem várhatjuk, hogy júniusig húzzák el az árrendezést. Hétfőre majd kiderül, hány találatom van a háromból, illetve milyen kis töredékét említettem a soron következőknek. De nem is ez a lényeg.

A hír az, hogy tekintélyes létszámú embercsoportok sorjáztak teg-

nap egyes pénzintézetek ablakai előtt. Devizára, forintra várva. Az előbbieket egy ideje már megérttem, annyi kőszá hír kapott már szárnyra, s olyankor mindig beszalad néhány számlatulajdonos a devizafiókba. Az egyikben nemrégiben rosszakodott a számítógépes program, egy egész álló nap zárva maradtak. Természetesen azonnal elterjedt a hír, zárolják a számlákat. Estére minden összeállt, másnap nyitottak, s a forgalmat kettővel osztva még egy átlagos naptól is elmaradt a végeredmény.

Azon a bizonyos napon estefelé már volt néhány piszkozatom, a zárva tartó fiókot illetően. Nem igazán sikerült. Legnehezebbeknek a címek bizonyultak: Nem zárolják a devizaszámlákat — Csak rémhír volt! — X. államtitkár megerősítette... Egyik sem igazán nyugtató, különben is, teljesen mindegy, ha már az újságíró is ír róla.

Biztosat különben sem lehet tudni, egyébként is, lemondott a pénzügyminiszter. Rádadásul a reggeli

rádióadásban is elmélkedett valaki. Többek között arról, hogy nincs is akkora baj — már ami az adósságállományunkat illeti, hiszen körülbelül 4 milliárd dollár fölött rendelkezik a lakosság. Természetesen sokan ezt az összeget azonnal levonták a 21 milliárdból, fejben. Ugyanígy a következőt is. Az pedig mégsem járja, hogy a lakosság zsebből fizesse az adósságot...

Érdekes, hogy szinte csak Szegeden és Vásárhelyen kombináltak ilyen gyorsan a polgárok. Az érintett pénzintézet vezető kétségbeesetten telefonált Budapestre: semmi. Bács-Kiskun megye: semmi. Mit tehetett, szétlarta a kezét, s a szokásosnál többször fordultak a Nemzeti Bankban. A legkülönösebb az, hogy a forintot is vitték. Márpedig ha ezeket a számlákat is zárolná a magyar állam, valami egészen egyedülállót teljesítené. Lengyelország, Románia, Bulgária mindezt megúszták, nem számít, nálunk beállnak a sorba.

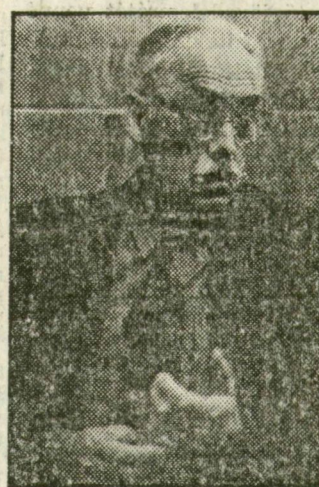
Természetesen az is lehet, hogy csak az ünnepi bevásárlásra, illetve a soron következő áremelésekre készülnek alaposabban a szegedi polgárok, illetve az inflációtól félnek jobban, mint az ország egyéb szegleteiben.

(kovács)

Halvány fények az éjszakában

Üres kasszával — telve reményekkel

Róna-Tas András a JATE gazdasági helyzetéről

Alig két hete, hogy elfoglalhatta a József Attila Tudományegyetem rektori székét Róna-Tas András professzor. Első intézkedéseinek egyike volt, hogy — az eddigi gyakorlathoz képest szokatlan módon — nyilvánosságra hozta az egyetemi tanács legutóbbi ülésén az intézményben idén fölvetett vezetői prémiumokat. E tényből fakadt a gondolat: ha sok mindenre nem is, arra talán elég volt ez a rövid idő, hogy az egyetem általános — azon belül is pénzügyi, gazdasági — helyzetével megismerkedjen az új rektor. Erről kérdeztük, amikor fölkerestük hivatalában a professort.

— Rektor Úr, hogyan látja az ország egyik legjelentősebb egyetemét, a JATE általános anyagi helyzetét, beleértve épületeket, oktatási lehetőségeket, fizetéseket?

— Annyit azért hadd bocsássak előre, hogy — mint az Egyetemi Tanács tagja — valamelyes tájékozottsággal rendelkeztem az intézmény anyagi helyzetéről, de természetesen, más ebből a székéből vizsgálni a dolgokat. Ha most először az épületeinkről beszélünk, el kell mondjaim: létesítményeink állapota igen rossz, akár minőségüket, akár alapterületeiket nézzük. A fejlesztések korábban gyakran nem voltak elég átgondoltak, illetve sok terv nem valósult meg. Az oktatás terén mennyiségi értelemben látható a fejlődés, ezt azonban nem kísérelte a létesítmények fejlesztése.

— Hány épület, ingatlan tartozik az egyetem vagyonába?

— Összesen harmincöt. Ebből persze kis vegyszerraktár és nagy karri épület is beletartozik, mindenestre ezen a számon én elképdepem. Mert, ha mindegy egy campuson, egy egyetemi bázison lenne, sokkal nagyobb lenne a jelentősége, hisz lehetséges volna a hallgatók mozgása órák között is.

— A gondokat hol látja leginkább égetőnek?

— Neuralgikus pont a természettudományi kar krónikus helyhiánya. A bölcsészkar számos tanszékének nemhogy fejlesztését, de működését is nehezen tudjuk biztosítani, nyelvi programjaink nem tudnak beindulni. Helyhiánnyal küszködik a jogi kar is. Már most bérelünk termeket, s nem tudom, hogy leszünk képesek oktatni később, hisz belátható időn belül a hallgatói létszámot legalább meg kell kétszerezni.

— Hogyan lehet úrrá lenni az elhelyezési gondokon?

— Mint köztudott, fölmerült a volt szovjet, még korábban ÁVH-s laktanyának a hasznosítása, amiről már igen magas szintű tárgyalások is folytak. Ezen tárgyalások eredményének

nem kívánnék elébe vágni, csak annyit erről: tudomásom szerint a szovjetek anyagi igényei miatt súlyos problémák merültek föl. Hisz már e kifizetési óriási pénzeket emésztene föl, nem beszélve a helyreállítási munkálatok pénzügyéről, sőt arról, amennyi oktatási célokra alkalmassá lehetne tenni e létesítményeket.

— Van-e más lehetőség a megoldásra?

Szegeden régóta hiányzik egy komoly, multifunkcionális kongresszusi és hangversenyterem, amelyhez szálloda is csatlakozna — erre szintén szükség volna a városnak. Ehhez az egyetem oly módon tudna kapcsolódni, hogy pályázati pénzeket igénybe véve csatlakozna az épületkomplexumhoz egy modern diákszálló. Nyáron, a csúcsra futó szállásigények idején a diákszálló is könnytne a város gondjain. Ugyanakkor egy ilyen komoly kongresszusi központnak szakemberigénye is lenne, akiknek a képzését az egyetem biztosítaná.

— Enyhén szólva nehezen megvalósíthatónak látszik ez a terv, így első hallásra.

— A szállodaépítés mindenütt a világon jövedelmező üzlet, s az idegenforgalom Magyarországon is a legdinamikusabban fejlődő ágazat. Bizom abban, hogy igen sok külföldi pénzember lát ezen elképzelésekben fantáziát. A városnak ebben területbiztosítás, bizonyos adóengedmény tekintetében kínálkozna segítőszerep.

— Az egyetem bővítési vágyai mellett jelentkezik egy másik igény: az egyházak visszaigénylik az épületeket. Ezen — mindenképpen jogos — törekvések mennyiben szűkíthetik a JATE lehetőségeit?

— Ebben a tekintetben még nem volt igazán módunk tájékozódni. Az a benyomásom azonban, hogy az egyházak igényeit talán nem annyira sürgős kielégíteni, hisz az átvétel számára is meg kell teremteni a lehetőségeket. Valószínűleg, országos tárgyalások eredményének

(Folytatás a 3. oldalon.)